MALTA

QORTI CIVILI
(SEZZJONI TAL-FAMILJA)

ONOR. IMHALLEF
JOSEPH AZZOPARDI

Seduta tal-11 ta' April, 2008

Citazzjoni Numru. 389/2006

A.

-vs-

B.

Il-Qorti;

Rat ir-rikors ġuramentat ippreżentat fis-6 ta’ Diċembru, 2006 li permezz tiegħu l-attriċi esponiet bir-rispett:

1. Illi l-kontendenti żżewġu fis-26 ta’ Lulju, 2004 kif jirriżulta mill-anness ċertifikat taż-żwieġ (Dok. A).

2. Illi l-kunsens tal-partijiet kien vizzjat b’difett serju ta’ diskrezzjoni ta’ ġudizzju fuq il-ħajja matrimonjali jew fuq id-drittijiet u d-dmirijiet essenzjali tagħha kif

kontemplat fl-Artiklu 19(1)(d) tal-Kapitlu 255 tal-Liġijiet ta' Malta.

3. Illi l-kunsens tal-partijiet inkiseb bl-esklużjoni pożittiva taż-żwieġ innifsu jew ta' xi wieħed jew iktar ta' l-elementi essenzjali tal-ħajja miżżewġa kif kontemplat fl-Artiklu 19 (1)(f) tal-Kapitlu 255 tal-Liġijiet ta' Malta.

4. Illi għalhekk iż-żwieġ kontrattat bejn il-kontendenti huwa null u bla effett għall-finijiet u effetti kollha tal-liġi.

Għaldaqstant l-esponenti titlob umilment li din l-Onorabbli Qorti jogħġobha:

1. Tiddikjara null u bla effett għall-finijiet u effetti kollha tal-liġi ż-żwieġ kontrattat bejn il-kontendenti fis-26 ta' Lulju, 2004.

Bl-ispejjeż u l-konvenut inġunt in subizzjoni.

Rat il-lista tax-xhieda.

Rat ir-risposta ġuramentata tal-konvenut B, ippreżentata fil-25 ta' Mejju, 2007, li permezz tagħha espona bir-rispett:

Illi l-esponenti kien iltaqa' ma' martu A fis-sena 2003;

Illi fil-fatt ir-relazzjoni ntima ta' bejniethom iffjorixxiet, tant ill fid-29 ta' Mejju, 2004, huma żżewġu bir-rit Musulman (Dok. A);

Illi ftit tax-xhur wara, u *cioe'* fis-26 ta' Lulju, 2004, il-kontendenti fformalizzaw iż-żwieġ tagħhom ġewwa r-Reġistru Pubbliku, Valletta (Dok. B);

Illi huma għexu bħala miżżewġin sas-sena 2006 u kellhom ukoll tifel minuri bl-isem ta' X nhar it-3 ta' Marzu, 2006 (Dok. C);

Illi għall-ħabta ta' Settembru 2006 l-esponenti mar pajjizu sabiex jara lill-qraba tiegħu, pero' meta rritorna Malta fil-

bidu ta' April tas-sena 2007, martu ma riditx tmur lura miegħu;

Illi reċentement, u *cioe'* fit-22 ta' Mejju, 2007 l-esponenti skopra li martu kienet intavolat rikors sabiex tikseb dikjarazzjoni ta' annullament ta' żwieġ fl-assenza tiegħu;

Illi kien għalhekk illi huwa nforma lil din l-Onorabbli Qorti permezz ta' nota li huwa xtaq li jipparteċipa fil-kawża odjerna, jagħti x-xhieda tiegħu u jippreżenta l-provi tiegħu;

Illi mill-provi ta' l-esponenti għandu jirriżulta li t-talbiet ta' martu għandhom jiġu miċħuda.

Salv eċċezzjonijiet ulterjuri.

Bl-ispejjeż.

Rat il-lista tax-xhieda.

Rat l-atti proċesswali.

Rat l-affidavit ta' l-attriċi u ta' ommha.

Rat il-verbal tas-seduta tal-15 ta' Frar, 2008 illi permezz tiegħu l-kawża tħalliet għas-sentenza.

Ikkunsidrat;

Illi l-attriċi qegħda titlob l-annullament taż-żwieġ kontrattat bejn il-partijiet fl-2004 a bażi ta' l-Artiklu 19 (1) (d) u (f) tal-Kapitlu 255 tal-Liġijiet ta' Malta. Il-konvenut filwaqt li oppona għat-talba ma ressaqx provi.

Kif spiss irritenew il-Qrati Maltin; "*F'materja ta' żwieġ illi huwa ta' ordni pubbliku, ma tistax tagħmilha daqshekk faċli li parti tirrepeti kliem il-liġi u l-parti l-oħra tammetti u b'hekk jirrendu ż-żwieġ annullabbli bl-iktar mod faċli u espedjenti. Hawn ma aħniex fil-kamp ta' kreditu likwidu jew responsabbilta' ta' xi kolliżjoni imma f'kamp l-iktar delikat u serju u l-Qorti ma tistax tħalli nies li kappriċċożament wara xi żmien ta' żwieġ jiddeċiedu illi*

kellhom nuqqas ta' diskrezzjoni fuq iż-żwieġ u meta jkollhom sieħba jew sieħeb ieħor jerġgħu jakkwistaw malajr din id-diskrezzjoni u jsiru maturi. Fejn jirriżultaw verament raġunijiet għall-annullament tiegħu l-istess żwieġ għandu jiġi annullat pero' dan ma għandux ikun sabiex jiġu akkomodati l-kapriċċi ta' dak jew l-ieħor. Għalhekk il-kawżali għall-annullament għandha tirriżulta ċara u mingħajr dubju." (Anna Tonna vs Alexander Tonna deċiża mill-Qorti ta' l-Appell fis-6 ta' Novembru, 1991).

L-artikli ċitati mill-attriċi jirrigwardaw:

19 (1) (d) – vizzju tal-kunsens ta' xi parti li jkun b'difett serju ta' diskrezzjoni fuq il-ħajja miżżewġa jew fuq id-drittijiet u dmirijiet essenzjali tagħha jew b'anomalija serja psikoloġika li tagħmilha mpossibbli li dik il-parti taqdi l-obbligazzjonijiet essenzjali taż-żwieġ;

19 (1) (f) – kunsens miksub bl-esklużjoni pożittiva taż-żwieġ innifsu jew element essenzjali tiegħu.

Mill-provi mressqa l-Qorti jidhrilha li dan iż-żwieġ falla mill-ewwel u dan ġara għal diversi raġunijiet. Huwa evidenti n-nuqqas estrem ta' maturita' ta' l-attriċi eżistenti meta ngħata l-kunsens. Naturalment f'każ bħal dan il-Qorti trid tiġi konvinta sew. Kif qalet il-Qorti ta' l-Appell fil-kawża Joseph Zammit vs Bernardette Zammit (27 ta' Jannar, 2006);

"*Irid mill-ewwel jiġi senjalat prinċipju fundamentali fil-liġi ċivili u cioe' li ż-żwieġ bejn il-kontendenti għandu jkun preżunt li jkun wieħed validu. Għalhekk huwa dover assolut ta' kull parti fil-kawża li tagħmel prova sodisfaċenti ta' l-allegazzjonijet rispettivi tagħha dwar l-allegazzjoni u cioe' li ż-żwieg huwa null għaliex l-oneru tal-prova huwa dejjem fuq spallejn min jallega.*"

Kawżali ta' l-attur hija, fost oħrajn, in-nuqqas ta' diskrezzjoni. Kif qalet il-Qorti fil-kawża Nicholas Agius vs Rita Agius (25 ta' Mejju, 1995); "*B'difett serju ta' diskrezzjoni tal-ġudizzju l-leġislatur ma riedx ifisser sempliċement kwalsiasi stat ta' immaturita'; li parti jew l-*

oħra fiż-żwieġ tista' tkun fiha fil-mument li jingħata l-kunsens reċiproku. Li kieku l-leġislatur irrikjeda maturita' sħiħa u perfetta ftit jew addirittura ebda żwieġ ma kien ikun validu. In-nuqqas ta' discretio judicii hu kunċett ġuridiku intrinsikament marbut mal-kapaċita' ta' parti jew oħra fiż-żwieġ li tagħti l-kunsens liberu u xjenti tagħha għar-rabta taż-żwieġ." F'dan is-sens ġew deċiżi wkoll il-kawżi Angela Spiteri vs Joseph Spiteri (4 ta' Novembru, 1994), Robert Attard vs Josephine Attard (18 ta' Ottubru, 1995) u Janet Portelli vs Victor Portelli (14 ta' Awissu, 1995). Madankollu hemm ukoll indikazzjoni li kif *gia'* ingħad, il-partijiet baqgħu għaddejjin tul l-għerusija mingħajr ma ntebħu li ż-żwieġ ma seta' qatt jirnexxi bejniethom.

Fil-kawża fl-ismijiet Mario Mizzi vs Maris Mizzi (15 ta' Novembru, 2005) il-Qorti tal-Appell ukoll qalet li; "*Biex ikun hemm in-nuqqas jew difett serju ta' diskrezzjoni ta' ġudizzju irid ikun hemm l-inkapaċita' psikika jew kostituzzjonali (mhux neċessarjament anomalija psikoloġika fis-sens mediku) li wieħed jagħraf u jirrifletti jew li jiddeċiedi liberament (jiġifieri mingħajr impulsi interni li jkunu neħħew il-liberta' ta' l-għażla tal-persuna li tkun) fuq l-oġġett tal-kunsens matrimonjali.*"

Mill-provi mressqa l-Qorti għandha l-konvinzjoni li dan ġie ppruvat. L-attriċi ġiet konvinta mill-konvenut biex jiżżewġu probabbilment biex dan seta' jibqa' jgħix Malta u kif appena żżewġu kulħadd mar għal rasu – anzi l-każ jirrasenta ż-żwieġ ta' konvenjenza.

Għal dawn il-motivi kollha l-Qorti tilqa' t-talba attriċi u tiddikjara null iż-żwieġ kontrattat bejn il-partijiet fis-26 ta' Lulju, 2004. L-ispejjeż ikunu bla taxxa bejn il-partijiet.

Moqrija.

< Sentenza Finali >

---------------------------------TMIEM---------------------------------